

สารนิทัศน์สำคัญต่อการประเมินเด็กปฐมวัยอย่างไร

How Is the Documentation Significant for the Evaluation of Early Childhood Children

วิวัฒน์ ตู้จันทน์¹, นัยนา พรหมดำ², ภัทรฤทัย ลุนสรัง³, วงศกร คงอินทร์⁴

Wiwat toochumnong¹, Naiyana Promdam², Patruthai Lunsomrong³, wongskon kongein²

บทคัดย่อ

การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้เด็กปฐมวัยจะต้องมีข้อมูลหลักฐานเกี่ยวกับตัวเด็กทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่จะทำให้การประเมินได้คุณภาพตามที่ต้องการข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจะต้องจัดทำสารนิทัศน์เพื่อสะดวกต่อการประเมินและตรวจสอบ ว่าผลการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็กมีความก้าวหน้าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องส่งเสริม ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับความต้องการของแต่ละคน สารนิทัศน์ประกอบด้วย พอร์ตโฟลิโอ หลักฐานการบันทึกการสังเกตและพัฒนาการเด็ก ผลงานเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม หลักฐานการสะท้อนตนเอง และหลักฐานการบรรยายเกี่ยวกับตัวเด็กหรือประสบการณ์ เหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและเด็กปฐมวัยในเรื่องการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้

คำสำคัญ : สารนิทัศน์, การประเมินผล, พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

Abstract

The evaluation of early childhood children's development and learning shall have the evidence and data in individual children and the group. This will make this evaluation gain the quality as needed. The evidence and data as mentioned have you be carried out in the Documentation to facilitate the evaluation and verification token

¹ อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer, Faculty of Education, Nakhonratchasima College

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer, Faculty of Education, Nakhonratchasima College

³ อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer, Faculty of Education, Nakhonratchasima College

⁴ อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer, Faculty of Education, Nakhonratchasima College

see whether the results of the development and learning have progressed and fulfilled the set objectives, there are things you enhance and improve in line with the individual difference. The document comprises the portfolios, the records of the evidence of observations and child development, works of individual children and the group, self-reflection evidence, and the evidence of the lecture in the children themselves and experiences. This should be useful for the teachers e the early childhood children in the evaluation of the development and learning.

Keywords: Documentation, Evaluation, Development and Learning, Early Childhood Children

บทนำ

สารนิทัศน์เด็กปฐมวัยเกิดจากแนวคิดของกลุ่มพิพัฒน์นิยม อาทิ ดีอี (Dewey) พีอาเจท์ (Piaget) ไสกีออตสกี (Vygotsky) มาลากุซซี (Malaguzzi) ที่เน้นให้เด็กสร้างองค์ความรู้ด้วยการลงมือกระทำ ครูปฐมวัยที่รับแนวคิดของกลุ่มพิพัฒน์นิยมนี้คือโรงเรียนของเรกจิโอ เอมีเลีย จึงจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางและมีประสบการณ์ในการเก็บข้อมูลเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นทั้งกระบวนการและผลการจัดประสบการณ์ของตนกับการเรียนรู้ของเด็กทำให้เด็กมีความความทรงจำเป็นรูปธรรมกว่าครูพูดเอง เพื่อให้เด็กรู้ว่าเขาอะไร ทำอะไรเพื่อก้าวไปสู่การเรียนรู้ขั้นต่อไป ทำให้พ่อแม่ และชุมชนได้ข้อมูลรายละเอียด ว่าโรงเรียนมีอะไรที่จะให้การสนับสนุน

จากจุดเริ่มต้นของสารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียน ของเรกจิโอ เอมีเลีย กลายเป็นพลังและแรงบันดาลใจให้กับวงการศึกษาศึกษาปฐมวัยของหลายประเทศ แต่ละประเทศนำไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมของตน รวมทั้งนำสารนิทัศน์ไปประเมินเด็กปฐมวัยตามสภาพจริง และใช้เป็นหลักฐานการประกันคุณภาพภายในที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ในประเทศไทย สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ระบุแนวทางการจัดประสบการณ์ให้ครูปฐมวัยจัดทำสารนิทัศน์ ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและวิจัยในชั้นเรียน (พัชรี ผลโยธิน 2543)

สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นข้อมูลที่เป็นหลักฐานเพื่อแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโตของพัฒนาการส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สารนิทัศน์ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกักับเด็กปฐมวัยมาเป็นข้อมูลหลักฐานในการประเมินและวางแผนเพื่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ที่จะให้เกิดองค์ความรู้ ประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรม ดังนั้นสารนิทัศน์จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงคุณภาพการ

จัดการศึกษาปฐมวัยที่จะให้เห็นภาพการพัฒนาการและการเรียนรู้ได้มาตรฐานหรือไม่ รวมทั้งการประเมินเด็กปฐมวัย จากพอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กปฐมวัย การบรรยายประสบการณ์ การสังเกตจากพัฒนาการ รวมทั้งผลงานเด็กรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ซึ่งเป็นหลักฐานที่สะท้อนตนเอง ในการประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ที่จะนำข้อมูลไปสร้างเสริมพัฒนาการได้อย่างมีคุณภาพ

ดังนั้น สารนิทัศน์ของเด็กปฐมวัยมีความเป็นมาจากรกแนวคิดของกลุ่มพัฒนาการที่เน้นให้เด็กสร้างองค์ความรู้ด้วยการลงมือกระทำ การสอนแบบโครงการ เป็นการสะท้อนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน การเก็บผลงานเด็กในโรงเรียนเพื่อการประเมินตามสภาพจริง เพื่อการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ความหมายของสารนิทัศน์

มีผู้ให้ความหมายของสารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

เฮล์ม เบเนเก้ และสไตน์เฮเมอร์ (Helm, Beneke & Steinheimer, 2007 cited in Helm, 2010) (อ้างถึงใน พัทรี ผลโยธิน 2543) ให้ความหมายไว้ว่าสารนิทัศน์ หมายถึง การจัดให้มีข้อมูลหลักฐานและหลักฐานนั้นจะต้องแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตในความรู้ ทักษะและจิตพิสัยของเด็ก ๆ

มาร์เทลล่า (Martella, 2010) ได้ให้ความหมายของสารนิทัศน์ไว้ว่า เป็นการวัดและประเมินสำหรับเด็กปฐมวัยสำหรับเป็นข้อมูลหลักฐานความก้าวหน้าของตัวเด็กและพัฒนาการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กปฐมวัย

ดัลเบิร์ก มอส และเพนซ์ (Dahlberg, Moss & Pence 1999 cited in O'Neill, 2013). ให้ความหมายของสารนิทัศน์ในมุมมองของการสอนว่าสารนิทัศน์เป็นทั้งกระบวนการและเนื้อหาคือ (อ้างถึงใน พัทรี ผลโยธิน 2543)

1. ส่วนที่เป็นเนื้อหา คือ หลักฐานต่าง ๆ ที่บันทึกสิ่งที่เด็กพูดและกระทำ ซึ่งการรวบรวมเนื้อหานี้ทำได้หลายรูปแบบ อาจเป็นลายมือที่เด็กเขียน การเขียนภาพ และผลงานเด็กต่าง ๆ

2. ส่วนที่เป็นกระบวนการ คือ การสะท้อนความคิดเป็นความร่วมมือ การแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นหรือแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง พ่อแม่ และตัวเด็กปฐมวัยเอง ทั้งนี้อาจสะท้อนความคิดคนเดียวหรือสะท้อนความคิดกับบุคคลอื่น

บุชบง ดันติวส์ (2541) ให้ความหมายของสารนิทัศน์ไว้ว่า การจัดระบบหลักฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็ก การสอนของครูตามหลักการประเมินตามสภาพจริงและการสอนแบบโครงการ

พัชรี ผลโยธิน (2543) ให้ความหมายสารนิทัศน์ว่า หมายถึงส่วนสำคัญที่นำมาเป็นตัวอย่าง แสดงให้ผู้อื่นเห็นหรือการจัดทำข้อมูลที่จะเป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมของเด็กทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

เกสร กอทอง (2545) ให้ความหมายของสารนิทัศน์ไว้ว่า หมายถึงผลงานหรืองานที่เกิดจากการกระทำของเด็กที่เป็นตัวอย่าง ที่เด็กแสดงออกถึงความสามารถของเด็กที่กระทำด้วยตนเองใน กิจกรรมการเรียนการสอนประจำวันที่โรงเรียน

ที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า สารนิทัศน์เป็นข้อมูลหลักฐานอาจเป็น คำพูดหรือการกระทำ ผลงานเด็กการสะท้อนความคิดเห็นของเด็ก และการกระทำกิจกรรมประจำวัน รวมถึงข้อมูลหลักฐาน แสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ความสำคัญของสารนิทัศน์

การจัดทำสารนิทัศน์ต้องบันทึกเป็นระยะตามการจัดกิจกรรมประจำวันทั้งรายบุคคลและราย กลุ่มซึ่งหลักฐานข้อมูลที่บันทึกจะเป็นสิ่งที่อธิบายให้เด็กรู้ว่าเด็กแต่ละคนมีการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญาเต็มตามศักยภาพหรือยัง และเป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและร่องรอยการทำกิจกรรมของเด็กและมีความสำคัญต่อเด็ก ปฐมวัยและผู้เกี่ยวข้องหลายประการดังนี้ (ศิริประภา พงศ์ไทย 2542 พัชรี ผลโยธิน 2543)

1. ช่วยให้ค้นพบและเห็นพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจนทุกด้านทั้ง ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาซึ่งจะไม่ได้เห็นได้จากแบบทดสอบมาตรฐานและแบบสังเกต
2. ช่วยสร้างเสริมการเรียนรู้ของครู ทำให้ครูเข้าใจพัฒนาการเรียนรู้ที่มีความหมาย และเป็นรูปธรรมของเด็กปฐมวัยรวมทั้งเห็นกระบวนการเรียนรู้ ของตนเองในชั้นเรียนการจัด ประสบการณ์ การประเมินจากสภาพจริงรวมทั้งการปฏิสัมพันธ์กับเด็ก
3. ช่วยให้ได้ข้อมูลไปใช้ในการสร้างเสริม พฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ทั้งใน ระบบและนอกระบบ ที่จะช่วยให้พัฒนาการได้รับการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ
4. ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยกำหนดเป้าหมายและบทบาทในการพัฒนาและประเมิน ตนเองตามบริบทที่เป็นจริง ทำให้เกิดแรงจูงใจ มีความตื่นตัวและกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยและวิชาชีพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ
5. สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้กับครอบครัว สถานศึกษาได้เห็นวิถีทางที่เด็กปฐมวัยเกิดการ เรียนรู้ เจริญเติบโตและเกิดการพัฒนากิจการด้านต่าง ๆ
6. พัฒนาการศึกษาดังกล่าวเป็นระบบและต่อเนื่องสนองความต้องการของหลักสูตรและการร ะประกันคุณภาพการศึกษา

ดังนั้น สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัย มีความสำคัญช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจนทุกด้าน ทำให้ครูเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ช่วยให้ได้ข้อมูลสำหรับประเมินที่จะพิจารณาได้ตรง การเสริมสร้างพฤติกรรมที่จะพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยให้เต็มตามศักยภาพ

จุดมุ่งหมายของสารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัย

สารนิทัศน์เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ทักษะและเจตคติของเด็กปฐมวัยเพื่อแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์การเรียนรู้และการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อเห็นภาพการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้อย่างชัดเจนซึ่งสารนิทัศน์เป็นแนวคิดหนึ่งที่จะช่วยให้มองเห็นภาพการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน ซึ่งเบนแก์และสไตน์แฮมเมอร์ (Baanaka & Steinheimer 1998 cited in seitz 2008 อ้างถึงใน พัชรี ผลโยธิน 2543) เรียกแนวคิดนี้ว่า หน้าต่างการเรียนรู้ หมายถึงสารนิทัศน์ทำให้เห็นภาพพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กอย่างชัดเจน

2. เพื่อเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา ครูสามารถใช้สารนิทัศน์เสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ด้วยการสนทนาเพื่อเรียนรู้ความคิดเด็กนำคำพูดของเด็กมากระตุ้นความสนใจขยายการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้นสารนิทัศน์จึงเป็นหลักฐานที่อยู่บนฐานความสนใจของเด็กหรือยึดเด็กเป็นสำคัญรวมทั้งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้วางแผน

3. เพื่อวัดและประเมินพัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยทั่วไป สถานศึกษาครูมีบทบาทในการวัดประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำผลมาใช้วางแผนพัฒนาและตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งจะส่งผลต่อเด็กปฐมวัย

4. เพื่อสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย รายงานการพัฒนาการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้ผู้ปกครองทราบเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนจากข้อมูล หลักฐานที่เชื่อถือได้ มีการบันทึกอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นรูปธรรม

5. เพื่อพัฒนาวิชาชีพของผู้เกี่ยวข้องกับผู้ปฐมวัยโดยเฉพาะครู จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้สามารถจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการและความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักฐานข้อมูลของเด็กสามารถสะท้อนพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างแท้จริง ที่จะช่วยในการประเมินเด็กปฐมวัย และนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพ

6. เพื่อแสดงคุณภาพของการจัดการศึกษาปฐมวัย ทำให้ผู้บริหาร ครอบครัวยุ ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องเห็นคุณภาพของการจัด โดยมีสารนิทัศน์เป็นเครื่องมือหรือหลักฐานแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งเป็นหลักฐานแสดงถึงคุณภาพ ของการเรียนการสอนที่เด็กปฐมวัยได้รับ จะส่งผลถึงการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

2.ศึกษาหลักสูตร เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ซึ่งจะช่วยให้ครูทราบว่าคุณสมบัติของประเภทลักษณะใดจึงจะทำให้เห็นพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

3.วางแผนการจัดทำสื่อเก็บข้อมูล เช่นบันทึกสั้น ภาพถ่าย แบบสังเกต แบบบันทึกต่าง ๆ แบบบันทึกความรู้สึกของเด็ก ของครูและผู้ปกครอง

4.ตั้งเป้าหมายการจัดทำ เช่น บันทึกพฤติกรรมเด็กโดยใช้วิธีสังเกตและการบันทึกสั้น ซึ่งคุณจะสังเกตทุกวัน

5.จัดแสดงข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก โดยพิจารณาว่าข้อมูลใดควรนำมาแลกเปลี่ยนและนำมาจัดแสดงให้เห็นการพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกผลงานของตนหรือของกลุ่มและร่วมจัดเตรียมแสดงข้อมูลดังกล่าว

บอร์ดสารนิทัศน์ เป็นบอร์ดที่แสดงถึงภาพถ่าย ผลงานศิลปะ คำบอกเล่าของเด็กเชื่อมโยงกับคำบรรยายเชิงวิชาการ ข้อมูลทางการศึกษา บทความหรือข้อเขียนแบบหลักสูตรบอร์ดโดยทั่วไปมักจะเป็นการแสดงถึงผลงานศิลปะของเด็กหรือภาพถ่ายในชั้นเรียน เพื่อความเพลิดเพลินของผู้ปกครอง ความแตกต่างที่สำคัญของบอร์ดทั่วไปกับบอร์ดสารนิทัศน์อยู่ที่จุดประสงค์ว่าบอร์ดสารนิทัศน์จะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของครูส่งถึงผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองจะเริ่มพัฒนาความเข้าใจว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร บอร์ดสารนิทัศน์มักจะมีการบรรยายอย่างกะทัดรัดเน้นการนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันบอร์ดสารนิทัศน์ประกอบด้วย

- 1.สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
- 2.โครงการ
- 3.เหตุการณ์พิเศษเช่นการไปทัศนศึกษาเทศกาลต่าง ๆ
- 4.หัวข้อการเรียนรู้
- 5.ทักษะเฉพาะ เช่นศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา
- 6.พัฒนาการของเด็ก เช่นทักษะทางสังคม คุณค่าของการเล่น พัฒนาการทางอารมณ์และทักษะการใช้กล้ามเนื้อ เป็นต้น
- 7.ทักษะที่เพิ่มขึ้นของเด็ก เช่นการช่วยเหลือตนเอง การอ่านการเขียน ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
- 8.การรวบรวมส่วนประกอบเป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระเพื่อจัดทำบอร์ดสารนิทัศน์ ซึ่งประกอบไปด้วย ผลงานที่เด็กทำหรือเก็บโดยการถ่ายเอกสารเก็บไว้
- 9.บันทึกจากการสังเกตของครู
- 10.ข้อมูลอ้างอิงจากหนังสือหรือตำรา
- 11.แผนผังใยแมงมุมหลักสูตร

12. การเขียนตามคำบอกของเด็กและภาพถ่าย

การจัดวางบอร์ดสารนิทัศน์

1. กำหนดพื้นที่การจัดแสดง เช่น แสดงบนโต๊ะหรือติดผนัง
2. การเลือกชนิดของบอร์ดว่าจะเป็นแบบโปสเตอร์หรือแบบตั้งได้สามด้าน
3. การใส่หัวเรื่องในจุดที่ดึงดูดความสนใจ ต้องคำนึงถึงเรื่องสุนทรียศาสตร์ เช่น การฉีกภาพ การใช้โทนสีของกระดาษให้เข้ากับเนื้อเรื่องที่น่าเสนอ การตกแต่งไม่ควรรุงรังจนเกินไป

การจัดแสดง

การจัดบอร์ดสารนิทัศน์มักเป็นที่ที่เด็กและผู้ปกครองสามารถมองเห็นได้โดยง่าย เช่น ทางเข้าออกของห้องเรียน การจัดทำสารนิทัศน์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสามารถนำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอนได้ และตั้งวัตถุประสงค์ว่าหลังจากที่เด็กเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ แล้วเด็กควรเกิดพฤติกรรมด้านใดบ้างการจัดทำสารนิทัศน์เป็นการนำเสนอสิ่งที่เด็กเรียนรู้ว่าในแต่ละสัปดาห์เด็กได้ทำอะไรบ้าง มีผลอย่างไร แล้วนำมาจัดแสดงเป็นเรื่องราวจะสะท้อนการเรียนรู้ให้ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กทราบว่าเด็กเรียนรู้อะไร เรียนรู้ที่ไหน เรียนรู้อย่างไรและส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ อย่างไร

ประเภทของสารนิทัศน์

ข้อมูลและหลักฐานที่จะช่วยให้เข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีได้อยู่ในเฉพาะสมุดรายงานพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กเท่านั้นแต่สารนิทัศน์เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงผลการพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กด้วย เอกสารเล่มนี้จะนำเสนอสารนิทัศน์ 5 ประเภทดังต่อไปนี้ (Helm, Beneke & Steinheimer, 1998 อ้างถึงใน พัทรี ผลโยธิน, 2543)

1. หลักฐานการบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย เป็นการบรรยายเรื่องราวหรือประสบการณ์ เป็นสารนิทัศน์เปิดหน้าต่างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย คือ หน้าต่างประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กและพัฒนาการที่สะท้อนตนเองของเด็กหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เป็นการบรรยายเกี่ยวกับตัวเด็กโดยตัวเด็กหรือบันทึกการสนทนา การบรรยายสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองในรูปของการสนทนา จดหมายหรือหนังสือหรือการแสดงของเด็กดังนั้นการบรรยายสรุปโครงการหรือโครงการงานทำให้เห็นการพัฒนาความรู้และทักษะของเด็กและความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้อื่นเห็นการเรียนรู้ของเด็ก

2. หลักฐานการสังเกตพัฒนาการเด็ก การสังเกตเป็นการเฝ้ามองโดยใช้ตาและหูเป็นเครื่องมือสำคัญในการรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กโดยไม่รู้ตัว วิธีที่จะทำให้รู้จักเด็กปฐมวัยคือการสังเกตเป็นวิธีที่แสวงหาข้อเท็จจริงโดยผู้สังเกตเฝ้าดูพฤติกรรมของเด็กพร้อมกับจดบันทึกพฤติกรรมหรือ

เหตุการณ์ต่างๆในสิ่งที่จะต้องสังเกตพัฒนาการจากสถานการณ์จริงตามธรรมชาติขณะเด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ (พัชรี ผลโยธินและดวงเดือน ศาสตร์ภัทร 2555) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตเพื่อวัดและประเมินความก้าวหน้าในสถานศึกษาโดยทั่วไปพัฒนาการเด็กปฐมวัยจะถูกสังเกตและบันทึกข้อรายการตามแบบสำรวจพัฒนาการหรือสังเกตและบันทึกลงในระเบียบวนพฤติกรรมซึ่งมีรายละเอียดมากขึ้น แล้วนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาวิเคราะห์ ข้อมูลตามตามความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์หรือพฤติกรรมเด็ก ดังนั้นการสังเกตคือการเริ่มต้นของสารนิทัศน์เกือบทั้งหมดหรือสารนิทัศน์เริ่มต้นจากการสังเกต

3. พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล เป็นการเก็บรวบรวมงานที่แสดงให้เห็นความพยายาม ความก้าวหน้าและความสำเร็จของการเรียนการสอน ครูและนักเรียนร่วมกันเก็บงานเด็กเพื่อให้ผู้ปกครองได้มองเห็นพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กและใช้ประเมินความก้าวหน้าของเด็กเมื่อสิ้นปีการศึกษาสารนิทัศน์ที่ดึงงานต้องได้จากการทำกิจกรรมในห้องเรียนที่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เด็กจะกระตือรือร้นในการเรียนต้องอาศัยการประเมิน

พอร์ตโฟลิโอแยกได้ 3 ส่วนคือ งานที่ยังดำเนินการต่อเนื่อง งานที่อยู่ในเวลาปัจจุบันและงานที่คงที่หรือสำเร็จแล้ว เป็นเครื่องมือหลักสำหรับการวัดและประเมินผล ซึ่งพอร์ตโฟลิโอแสดงให้เห็นถึงความสามารถของเด็กแบบค่อยเป็นค่อยไป ข้อมูลที่ได้เติมไปด้วยประสบการณ์ในห้องเรียนตลอดทั้งปีซึ่งมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เห็นคุณภาพของงานและความคิดของเด็กแสดงให้เห็นความก้าวหน้าของเด็กในเวลาที่ผ่านมา

2. ประเมินงานของเด็กแต่ละคน และเป็นการสะท้อนประสบการณ์ที่เด็กได้รับให้โอกาสเด็กสะท้อนสิ่งที่คาดหวังในงานที่เด็กทำ

3. ให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับความก้าวหน้าของเด็กและกิจกรรมที่ทำกับเด็ก ครู ครอบครัวยุติบริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ

พอร์ตโฟลิโอจะสะท้อนให้เห็นภาพของหลักสูตรและการเจริญเติบโตของเด็กงานเด็กที่รวบรวมมี 5 ด้าน คือภาษาและการรู้หนังสือ การคิดทางคณิตศาสตร์ การคิดทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะและสังคมศึกษา ครูต้องพิจารณาว่ารายการใดที่ต้องรวบรวม สำหรับการสนทนาของเด็ก 3 ครั้ง/ปีคือ ต้นปี กลางปี และสิ้นปี จะได้ตัวอย่างการสนทนา 3 ชั้น ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสังเกตเห็นภาพความก้าวหน้าของเด็ก

4. ผลงานเด็กเป็นรายบุคคล และกลุ่ม ทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจนเป็นวิธีที่ครูเด็กและผู้เกี่ยวข้องค้นเคย โดยเฉพาะครูนำมาเป็นข้อมูลพิจารณาความก้าวหน้าของเด็กและการสอนของตนเอง รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนเรียนรู้ เกี่ยวกับ ทักษะ ความสามารถและจิตสำนึกของเด็กปฐมวัยกับผู้อื่นเห็นกระบวนการได้มาของผลผลิต โดยปกติผลงานเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มจะถูกรวบรวมเพื่อนำมาวิเคราะห์พิสูจน์ความก้าวหน้าในการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

1.ภาษาเขียน พัฒนาการเขียนขึ้นอยู่กับความแตกต่างแต่ละบุคคล เป็นตัวบ่งชี้ระดับ พัฒนาการของเด็กแต่ละคน รวมทั้งความรู้แนวคิดและจิตพิสัยของเด็ก

2.ภาษาพูด สมัยก่อนจะดูการท่องจำ คำคล้องจอง ครูอาจพิจารณาจากการสนทนา อภิปราย และคำถามที่เด็กใช้ในกลุ่มเพื่อน

3.ผลงานวาดภาพ ตั้งคำถามว่างานชิ้นนี้มีความหมายกับเด็กอย่างไร แสดงให้เห็น ถึงบูรณาการความรู้และทักษะอย่างไร ภาพที่วาดบอกอะไรกับผู้ดูบ้าง เด็กมีการแก้ปัญหาในการผลิต ผลงานภาพนี้หรือไม่ เด็กไปดูภาพวาดของคนอื่นหรือไม่

4.ดนตรีและการเคลื่อนไหว ครูอาจใช้การบันทึก จะทำให้เห็นพัฒนาการของเด็ก อาจเป็นภาพถ่าย วีดีโอ ระเบียบพฤติกรรม เป็นต้น

5.ผลงานสร้างตามจินตนาการ ผลงานที่สร้างขึ้นโดยเด็กซึ่งสามารถเสนอในสิ่งที่ สร้างขึ้นจากที่ตนเรียนรู้ ประสบการณ์ ที่ได้เห็นมา

5.หลักฐานการสะท้อนตนเองของเด็ก เป็นข้อความที่เด็กแสดงถึงความรู้และความรู้สึกของ ตนเองในการทำกิจกรรม เป็นการบันทึกเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกและ/หรือความคิดของเด็ก การ สะท้อนตนเองของเด็กอาจบันทึกด้วยลายมือบันทึกเสียงพูด ครูนำคำพูดเด็กมาอภิปรายทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กคิดเกี่ยวกับคำพูดของตนเองและสะท้อน ความคิดออกมา ครูควรรวบรวมและเก็บข้อมูลที่เป็นข้อความสั้น ๆ หรือบทสนทนาทั้งหมดเท่าที่ เป็นไปได้แม้ไม่รู้จะใช้ข้อมูลนั้นหรือไม่

สรุปว่าสารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัย มี 5 ประเภท ได้แก่ หลักฐานการบรรยายเกี่ยวกับ เรื่องราวหรือประสบการณ์ของเด็กเกี่ยวกับการพัฒนาและการเรียนรู้ หลักฐานการสังเกตพัฒนาการ เด็ก พอร์โฟลิโอ สำหรับเด็กเป็นรายบุคคลเป็นการรวบรวมข้อมูลแสดงความก้าวหน้าและความสำเร็จ ของเด็ก ผลงานเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม เป็นหลักฐานข้อมูลสำหรับพิจารณาความก้าวหน้าของ เด็ก การเจริญเติบโตใน ความรู้ของเด็ก ทักษะ ความสามารถ และจิตนิสัยของเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้อง หลักฐานการสะท้อนตนเองของเด็กเป็นข้อความสั้น ๆ หรือคำพูดของเด็กแสดงความรู้สึกของตนเองใน การทำกิจกรรม

รูปแบบการจัดทำสารนิทัศน์

เฮล์ม เบนเก้และสไตน์เฮเมอร์ (Helm,Beneke & Steinheimer,1998 อ้างถึงใน พ็ชรี ผล โยธิน,2543) ได้เสนอแนะรูปแบบการทำสารนิทัศน์ไว้ดังนี้

1.การบันทึกและการไต่ตรอง ครูปฐมวัยจะต้องให้เวลากับการบันทึกข้อมูลรวบรวมงานเด็ก และการไต่ตรอง แบ่งเวลาในแต่ละวันทำการสรุปไต่ตรองข้อมูลการสังเกตและชิ้นงานที่รวบรวม สามารถรวบรวมสารนิทัศน์ของเด็กหลายคนในเวลาเดียวกันได้

2.การถ่ายภาพ ภาพในภาพเดี่ยวสามารถเล่าเรื่องราวได้มากมายการถ่ายภาพในขณะที่เด็กทำกิจกรรมจะเป็นข้อมูลการพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดีการถ่ายภาพเพื่อให้ได้รับความสนใจและได้ภาพเป็นสารนิทัศน์ที่มีคุณภาพนั้น ใช้วิธีดังนี้

2.1ถ่ายภาพด้วยกฎสามส่วน ได้แก่การวางตำแหน่งที่เหมาะสมของจุดสนใจในภาพ ตั้งกล้องให้เลนส์ต่ำศีรษะ เวลาถ่ายภาพให้เด็กอยู่ในจุดตัดตามเส้น จะได้ภาพที่น่าสนใจมากขึ้น เด็กจะอยู่นิ่งในตำแหน่งที่สามของเส้นแบ่งภาพ

2.2ควรถ่ายภาพเด็กเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย ๆ และถ่ายภาพในมุมต่างกัน เช่น มุมสูงขณะเด็กทำกิจกรรมทำให้เห็นในสิ่งที่เด็กสร้าง

2.3ถ่ายภาพต่อเนื่องเป็นชุดขณะสร้างบล็อก ทำให้เห็นกระบวนการคิดของเด็กจะมีคุณค่าอย่างยิ่งถ้าเด็กมีส่วนร่วมในการถ่ายภาพผลงานของตน

3.การบันทึกเทปเป็นการบันทึกเสียงหรือภาพเคลื่อนไหว ในส่วนที่บันทึกการเรียนรู้ของเด็กและให้ครูได้ไตร่ตรองการสอนของตนสามารถบันทึกเสียงการสนทนาของเด็กภายในห้องทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มจะมีความหมายยิ่งขึ้นถ้าให้เด็กเล่าเกี่ยวกับงานที่เด็กทำหรือบันทึกเสียงเด็กบรรยายเรื่องราวหรือประสบการณ์

4.ทำไดอะแกรมแบบใยแมงมุม ทำได้กับเด็กกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นระหว่างทำกิจกรรมกลุ่มย่อยหรือกับเด็กรายบุคคลจะมีคุณค่ามากขึ้นถ้าเด็กได้ตรงทบทวนแก้ไขไดอะแกรมที่ทำ

5.การบันทึกเป็นกระบวนการของการไตร่ตรองเมื่อบันทึกเสร็จจึงเขียนไตร่ตรอง บันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นในแต่ละวันแล้วบันทึกสิ่งสำคัญนั้น

ซีทซ์ (Seitz,2008)นักการศึกษาปฐมวัยที่ร่วมมือการเรียนรู้การทำสารนิทัศน์ จะมีประสบการณ์ทางบวกมากกว่าทำคนเดียวตามลำพัง มีรูปแบบดังนี้

1.ขั้นตัดสินใจทำสารนิทัศน์ มีวัตถุประสงค์ในการเก็บอย่างไรจะเก็บหลักฐานอะไรบ้าง และสำรวจเทคโนโลยีที่จะใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารนิทัศน์

2.มุ่งงานเด็กขั้นนี้มุ่งเหตุการณ์การเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่สำคัญมีการถ่ายภาพสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กทำกิจกรรม โดยเน้นจับภาพการเรียนรู้ของเด็ก

3.ขั้นรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลและผลงานเด็ก เขียนบันทึก การสังเกต ฯลฯ โดยข้อมูลและหลักฐานนำมาเชื่อมโยงเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก มีสารนิทัศน์มาสนับสนุน

4.ขั้นตัดสินใจเกี่ยวกับสารนิทัศน์ว่าการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน มีผลเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่

โอกันนัยเก้-ลาเฟและครอน (Ogunnsaike –Lafe & Krohn,2010) ได้เสนอแนะรูปแบบการทำสารนิทัศน์ไว้ดังนี้

1.บันทึก ผู้จัดทำต้องบันทึกการเรียนรู้ของเด็กกำลังดำเนินการอยู่ ถ่ายภาพเด็กกำลังเล่น จดบันทึกการสังเกต ความคิดเห็นของเด็ก

2.ไตร่ตรอง ผู้ทำทบทวนเหตุการณ์การเรียนรู้ของเด็กที่ผ่านมา อ่านบันทึกการสังเกต ความคิดเห็นของเด็กจากภาพถ่าย ทบทวนมาตรฐานการเรียนรู้ว่าเด็กเด็กบรรลุมาตรฐานที่ต้องการหรือไม่อย่างไร

3.เชื่อมโยง ผู้ทำเชื่อมโยงข้อมูล สารนิทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ ให้โอกาสเด็กอภิปรายร่วมกัน รวมทั้งคณะผู้ทำงานและผู้บริหารสามารถอภิปรายร่วมกันในเวลาสั้น ๆ ว่า เกิดอย่างไร เกิดอะไรและทำไมจึงเป็นอย่างนั้น

จากรูปแบบที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าการทำงานสารนิทัศน์มีหลายรูปแบบ ครูผู้สอนจะทำรูปแบบไหนก็ได้หรือจะบูรณาการเข้าด้วยกัน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนกำหนด เพื่อเป็นข้อมูลและหลักฐานในการประเมินให้ได้คุณภาพและชัดเจน เชื่อถือได้ ว่าการพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนด

การใช้สารนิทัศน์เพื่อการประเมินและสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

สารนิทัศน์เป็นการนำมาผลไปสู่การการสร้างสรรค์พฤติกรรมเด็กปฐมวัยโดยตรงเกี่ยวข้องกับการประเมิน ดังนี้

1.การใช้สารนิทัศน์เพื่อการประเมินเด็กปฐมวัย สารนิทัศน์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับการประเมินผลโดยตรงซึ่งการวัดและประเมินเป็นวิธีดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อได้มาซึ่งข้อมูล จากการสังเกต สัมภาษณ์ พอร์ตโฟลิโอ การทำโครงการหรือโครงการงาน และอื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมสารนิทัศน์ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประเมินเด็กปฐมวัยได้โดยตรงและผู้เกี่ยวข้องเป็นส่วนใหญ่ ครูที่ให้ความสนใจในสารนิทัศน์จะทำให้เด็กกลายเป็นผู้ที่เอาใจใส่ในงานที่ทำ แนวปฏิบัติที่เน้นความสำคัญของการรวบรวมผลงานของเด็กโดยเน้นการจัดเวลาอย่างเป็นระบบ โดยไตร่ตรองพัฒนาการเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กและเพื่อนครู ดังนั้นการใช้สารนิทัศน์เพื่อการประเมินเด็กปฐมวัย (Puerling,2012)

1.การสะท้อนตนเองของเด็กโดยบันทึกลงเทปทำเปิดทบทวนฟังเสียงการสนทนาของเด็ก ขณะทำกิจกรรมสามารถรวบรวมข้อมูลและความก้าวหน้าพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กสามารถไตร่ตรองกระบวนการเรียนรู้ของเด็กและประเมินเด็กด้านต่าง ๆ

2.ผลงานเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มสามารถสื่อการเรียนการสอนไปสังเกตและฟังอย่างต่อเนื่องข้อมูลพื้นฐาน เป็นหลักฐานประสิทธิผลของกิจกรรม ความรู้ที่เด็กได้รับ

3. พอร์ตโฟลิโอเป็นการรวบรวมข้อมูลของเด็กสำหรับการประเมินและการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ความเป็นตัวของตัวเองและการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยและประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่าสารนิเทศน์มีความเกี่ยวข้องกับการประเมินผลเด็กปฐมวัยโดยตรงนอกจากการประเมินเป็นการใช้ข้อมูลจากรกการสังเกต การสัมภาษณ์ พอร์ตโฟลิโอ การทำโครงการหรือโครงการงาน พัฒนาการและการประเมินเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการประเมินประเภทต่าง ๆ ของสารนิเทศน์และสามารถนำไปประเมินเด็กปฐมวัยได้โดยตรง

2. การใช้สารนิเทศน์เพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมและการเรียนรู้เด็กปฐมวัย สารนิเทศน์ที่ถูกสร้างอย่างเป็นระบบใช้ความพยายาม อุทิศเวลาให้กับการทำ เกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก และสร้างเสริมพฤติกรรมให้กับเด็กจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและเห็นคุณค่าของการศึกษาปฐมวัยพร้อมทั้งเต็มใจที่จะสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ดังนั้นการจัดทำสารนิเทศน์เป็นการรวบรวมข้อมูลหลักฐาน ไปใช้ประโยชน์ประจำวันหรือใช้ประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กนั้นล้วนเป็นสิ่งที่มีคุณค่ากับการพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริง

สรุป

สารนิเทศน์ที่จัดทำอย่างเป็นระบบ ต้องใช้ วิธีระ อดุทธสาหะ อดทน เสียสละเวลา ให้กับ การจัดทำเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ ให้ได้ข้อมูลหลักฐานที่ตรงกับความเป็นจริงเมื่อครู ตัดสินใจทำสารนิเทศน์ในการประเมินเด็กปฐมวัย มาใช้ในการไตร่ตรอง ตัดสินใจ เกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กและสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับเด็ก จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและเห็นคุณค่า ของการศึกษาปฐมวัย เต็มใจที่จะให้การสนับสนุนการพัฒนาการของเด็ก

ในการจัดการศึกษาปฐมวัยครูต้องจัดทำสารนิเทศน์ ประเภทต่าง ๆ เช่น พอร์ตโฟลิโอเด็กเป็น รายบุคคลเพื่อรายงานผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ ควรบันทึกสั้น ๆ ว่า ตนและคณะครูสนับสนุน ส่งเสริมการเจริญเติบโต ความก้าวหน้าและการเรียนรู้ของเด็ก ผ่านการ กิจกรรมในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนให้ได้รับประสบการณ์ยิ่งขึ้น การประเมินและสร้างเสริม พฤติกรรมเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตพัฒนาการและการเรียนรู้เด็ก ปฐมวัยเพื่อนำข้อมูลไปสร้างเสริมพฤติกรรมได้อย่างมีคุณภาพ

ดังนั้นการจัดทำสารนิเทศน์เป็นการนำข้อมูลหลักฐานที่รวบรวมไว้ไปใช้ประโยชน์ประจำวัน หรือประเมินและเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการและประสบการณ์นั้น ล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่คุ้มค่ากับเวลาและพลังงานที่ใช้ไป

บรรณานุกรม

- เกสร กอทอง (2545) **การรับรู้และการจัดทำสารนิทัศน์ของครูอนุบาลในโรงเรียนเขต
กรุงเทพมหานคร** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- บุษบง ต้นติววงศ์ (2541) **พอร์ตโฟลิโอกับนวัตกรรมพัฒนาครู** วารสารครูศาสตร์ 26(3) มี.ค. หน้า
40-48
- พัชรี ผลโยธิน(2543) **การจัดทำสารนิทัศน์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย** ในวารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช
13 (4) 1 มกราคม-เมษายน หน้า 100-104
- พัชรี ผลโยธิน และดวงเดือน ศาสตร์ภัทร (2555) **การวัดประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย** ในประมวล
สาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 9 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ศิริประภา พงศ์ไทย (2542) **การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับครู
อนุบาลโดยใช้วิธีการไตร่ตรองสารนิทัศน์วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต** ภาควิชา
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Martella,jana. (2010) **The Word We.Use:A Glossary of Terms for Early Childhood
Education Standards and Assessments.InSpotlight on YoungChildren
and AssesmentDerry Koralek,editor.** Washington DC National Association
for the Education of Young Children.
- Ogunnaike-Lafe,Yomi @ Krohn,joan (2010).**Using document panels to record,reflect
and relate learning experiences.** Documenting Learning Exchange May/June
pp.92-96
- Puerling,Brian. (2012):**Smart Teaching in the Digital Age Tools for Age 3 to Grade
3 St.Pual.** MN: Redleat Press.
- Seitz,Hilary.(2008)**Thepower of documentation in the early childhood
classroom.**Young Children.March. P88-93